

"AVRUPA SOSYAL ŞARTI (14.madde); GERÇEĞE AYKIRI ÇEVİRİ İLE SOSYAL HİZMETLER İÇİN KARA LEKE ;

SHU Nihat Tarımeri¹

GİRİŞ ve DURUM

1.Günümüzde özellikle çocukların istismarı başta olmak üzere çocuklara yönelik saldırı ve tehditler bilindiği gibi artık toplumumuz bakımından önemli bir gerçektir. Bu gerçek, toplumumuzda yoğun bir şekilde gündem oluştururken, kadına şiddet ve kadın cinayetleri gibi ev içi şiddet konusu_da yoğunluk kazanmaktadır. Suriye'den göç edenler; çocuk ve gençlik suçluluğu veya madde bağımlılığı gibi çeşitli diğer sorunlar buz dağının diğer önemli yansımalarıdır. Ayrıca çeşitli yoksunluklar ve sosyal adalet ile gelir dağılımına dayalı yoksulluk da yaşanan sorunların önemli bir kaynağını oluşturmaktadır.

2.Yansıyan ve/veya yansıyabilen bu sorunlar hem bireysel hem de toplumsal açıdan ele alınırken "sosyal hizmetler" başlığı altında başta Aile ve Sosyal Politikalar, Adalet, Milli Eğitim, ve Sağlık Bakanlıkları tarafından yürütülen çeşitli kamusal hizmetler de dolayısı ile Çocukların korunması dahil engelliler, yaşlılık gibi çeşitli alanlara yönelik belli bir hizmetin verilmesi çeşitli şekilde de ön plana çıkarken bazı önemli sorunlarda bir çaresizlik ve bir yetkinlik eksikliği de yansıyabilmektedir.

Yaşanılan bu sorun/lar en azından kendimizi kandırmayabileceğimiz bir noktayı da aşmış bulunmaktadır.

3.Yaşanılan bu sorunlar ve akademik ve teknik açıdan gelinen nokta hem toplum hem de kamusal açıdan sosyal hizmetlerin önemini aslında daha da arttırmaktadır. Özellikle sosyal hizmetlerin bilimsel içeriği bu önemi artırırken 2004 yılında Avrupa Birliği ile birlikte uluslararası sözleşmeler dahil bu yöndeki hukuksal düzenlemeler bu önemi daha da artırmaktadır. Hukuk dahil teolojiye dayalı kurumsal bir yapı olan hayırseverliğin özellikle dünyevileşmesi ile kamusal bir hizmet olan **sosyal hizmetlerin** bilim ve hukuk açısından ve de uygulayıcılar için uygunluğun aranması artık önemli bir neden olmalıdır. Özellikle hak sahiplerine yönelik mağduriyetler yurttaşlar için aranılması gereken böyle bir uygunluk özellikle söz konusu olurken yoğun sorunlar ve kamu hizmetindeki çeşitli çaresizlikler, özgünlükler sosyal hizmetlerin kamusal açıdan ele alınmasını da gerektirmektedir. Türkiye'yi dünyanın merkezi kabul etmek yetmediği gibi aksine dünyanın bir parçası olması diğer sistemleri, modelleri bilmek bir bilim açısından ele almayı, değerlendirmeyi ve sorgulamayı gerektirmektedir.(1) Bu ele alış tarzı sosyal hizmetler dünyasında yer alan bilim insanları ve çalışanları_ için öncelik kazanırken savunuculuk , taraf olma ve temsilcilik boyutu ayrı bir görev ve sorumluluğu da yüklemektedir.

4.Başta Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı olmak üzere bu uygulamaların ve yaklaşımların değerlendirilmesi ve sorgulanmasını da artık zorunlu kılmaktadır. Özellikle ve öncelikle sosyal bir "iyilik" hali ve sosyal koruma bağlamında verilen bu hizmetlere yönelik çeşitli düzenlemeler de bu açıdan ele almayı zorunlu kılmaktadır. Türk Dil Kurumunda görüldüğü gibi "**iyilik**" karşılığı olarak *iyi olma hali*

¹ Zürih Gençlik Savcılığı (eski)Sosyal Hizmet Uzmanı

ve/veya karşılık beklenilmeden yapılan yardım, hayır, lütuf, kerem, ihsan, inayet ile sağlığı yerinde olma durumu, esenlikten bahsedilmektedir. Dolayısı ile kamusal dahil söz konusu olan sosyal hizmetler için aranan bir **iyilik hali** refahtan önce gelen bir anlama sahiptir. İster zengin ister fakir olsun yoksunluk bu önceliği bir hak olarak ele almayı gerektirmektedir. Bu **iyilik hali** ve **durumu** hem kişiler hem kurumlar için de geçerlidir.

5. Anayasada söz konusu olan sosyal devlet niteliği ve sosyal sisteme yönelik sosyal hizmetler dahil "sosyal devlet" ve "sosyal eşitçilik" ele alındığında günümüzde yapısal dahil uygulamaların bir çöküntü içinde olduğu gözlenmektedir. AB gibi bir hedefe rağmen evrensel uygulamalardan uzaklaşmaların meşrulaştırılması söz konusu uygulamaları Türkiye'ye özgün kılmaktadır. 5395 sayılı "Çocuk Koruma(ma) Kanunu" ile "sosyal çalışma görevlisi" gibi, "ASDEP" gibi öngörölmüş olan görev ve görevliler (ki bunların bazı akademisyenlerce bilinçli veya bilinçsiz olarak desteklenmiş olduğu hayret ve üzüntüyle izlenmiştir), öte yandan otuz milyar TL'nin üzerinde ki bir kamu harcaması ve de uygulamalar sosyal hizmetler açısından yaşanan bu çaresizliğin, özgünlükten yoksun olmanın önemli bir yansımasıdır. Bu yönde ki katkılar bilim açısından bir kara leke/ler gibi ortadadır. Liyakat dahil nitelik ve özellikli olmaktan yoğun bir şekilde uzaklaşıldığı da gayet açıktır. Bu durum ; uygunluk için bir değerlendirme ve de önlemlerin ele alınmasını gerektirmekte sosyal hizmet bilim dalında eğitim almış meslek sahiplerine ayrı bir öncelik kazandırmaktadır. Mesleksen açıdan savunuculuk, temsilcilik ve taraf olma boyutu insanlığın ötesinde ek bir görev ve sorumluluğu öne çıkarmaktadır. Özellikle müdahale yetkinliği örneğin sosyoloji gibi teoriye dayalı benzer bir yetkinlikliği de böylece ayırtırmaktadır. Çocuklar dahil tüm özgür yurttaş olabilme de bu açıdan temel bir zorunluluktur. Sosyal adalet için temel bir araç ve bu yönde görev de mutlaka üstlenilmelidir.

6. Sosyal hukuk devletinde ise bilindiği gibi sadece ulusal kanun ve yönetmelikler yet(e)mez. Evrensel hukuk bağlamında kabul edilmiş sözleşmeler bir hukuk devletinde temel bir parçasıdır. Kanunlar için bir uygunluk hukuk devleti özelliğini de kazandırmaktadır. Hukuk devlet özelliği bağlamında ise "normlar basamağı" ile Roma Hukuku ve sistem açısından en alttan anayasaya kadar olan bu basamaklar ve hiyerarşi aynı zamanda "Commen Law"/Anglosakson hukuku açısından önemli bir farklılığın da önemli bir nedeni olup bu ayrımların gözetilmesi de gerekmektedir. Anayasa'da yer "kanunilik" ilkesi ise sadece kanunları değil uluslar arası sözleşmeleri de birlikte ele almayı zorunlu kılmaktadır. Sadece kanuna ve yönetmeliğe mesleksen açıdan bakmak ve bunu sadece savunmak ise kısaca bilgi eksikliğinin ötesinde bir duruma neden olmaktadır. Bir sistemi red edebilmek içinde bir araç olabilmektedir. Bilim açısından yer alan mesleksen bir boyut ve yetkinliğin aranması yerine evrensel bilim dahil bir "kanunperestlik" hem hukukun hemde bilimden uzaklaşma için önemli bir katkı ve yardımdır.

7. Dolayısı ile sosyal hukuk devletinde söz konusu İnsan Hakları ; Avrupa İnsan Hakları ve Çocuk Hakları gibi sözleşmelerin arasında yer alan "**Avrupa Sosyal Şartı**" bu açıdan temel sözleşmelerden birisidir. Bu sözleşme(ler), yeni bir kavram olarak söz konusu olan "etik" gibi bir kavram ve bakış içinde geçerlidir. Bilim dahil bir normatif özellikte kazandırılmaktadır. Özellikle 14üncü maddede hükmedilen sosyal hizmetler hakkı ve diğer haklar için bir görevde yüklenilmektedir.

8. Bu çalışma , öncelikle akademik bir çalışma değildir. Teknisyenlik ve uygulama boyutu açısından ele almaya yöneliktir.. Avrupa Sosyal Şartı ve söz konusu olan "sosyal hizmetler hakkının" özelliği, önemi ve de mağduriyetler ile birlikte ele alınması bunun için önceliklidir. Otuz milyar TL üzerinde söz konusu olan bir kamu harcaması ve keyfilikler

“yurttaşlık” bakımından da önemlidir. Osmanlı İmparatorluğunun çöküşü ve işgal sonrası yapılan bir bağımsızlık/kurtuluş savaşı sonucu 1923 te kurulan Türkiye Cumhuriyeti ve M. Kemal Atatürk’ün önderliğindeki kültür devrimi de öne çıkmıştır. Bu kapsamda, özgür yurttaş olma ve laiklik dahil bir çok özelliği içeren 1926 tarihli Türk Medeni Kanunu önemli kazanımlardan biridir. Bu kanun 1907 tarihli İsviçre Yurttaş/Medeni Kanunu(ZGB) tarafından bir kaç maddesi dışında aynen uyarlanmıştır. Diğer yasal düzenlemeler ise İtalya veya Almanya’dan uyarlanmıştır. Bu aslında Osmanlı döneminden beri dış baskı bağlamında başlayan bir modernleşmenin de sonucudur. Örneğin "Mecelle" Fransız Medeni/Yurttaş Kanunundan kısmen olsa da uyarlanmış, aynı zamanda İtalyan Ceza Kanunu 1907 yılında Osmanlıcaya da çevrilmiştir. Bu düzenleme ise 1926 yılında Türk Ceza Kanununa aynen uyarlanmıştır. Dolayısı ile Anglosakson veya Common Law hukuku yerine (bu uyarlamaların Roma Hukuku sistemine dayalı olması ve uygulamalar yönünden bir sistem özelliğini de ortaya çıkarmaktadır. İsviçre Yurttaş Kanunu ve buna bağlı sosyal hizmetler ile ilgili kurumsal yapıların 1912 den beri söz konusu olması hem sistem hem de uygulama açısından önemli bir özelliği de ayrıca kazandırmaktadır. Bu sadece bir ülke ve/veya bir model karşılaştırması değildir. Çikolata, saat veya doğa ile ilgili veya bir eğitim ile ilgili bir tercihte değildir. Türkiye’nin Roma Hukuku sisteminde yer almış olması sistem için bir uygunluğun aranmasını normatif açıdan da gerektirmektedir. İsviçre de, Almanca, Fransızca , İtalyanca, Romansça resmi dili olması dil ve karşılaştırma açısından bir özellik de kazandırmaktadır. Cumhuriyetin başlangıç döneminde hukuku da içeren bir özellikte bu süreçte zaman içinde aranır da olmuştur. Ama dil ve yaklaşım ile yapılan bir tercih uygunluğunda önüne çıkmış ve bu yöndeki eksiklik aynı zamanda ek bir körleşmeye de neden olmuştur. Aslında bu kaynak kanun özelliği sosyal hizmetler için de temel bir dayanaktır. Bu uygunluk ve önem sosyal adalet ve sosyal devletçilik içinde geçerli olup söz konusu olan Atatürk devrimleri için ayrıca önemlidir. İcini doldurmaya yönelik bu önem ve uygunluğa rağmen sosyal hizmetler ile ilgili kurumsal yapılar ve Türkiye’de yer alan sosyal hizmet bilimi ve uygulamalar ve de yansımalar ise diğer bir önemli gerçektir. Artık bir sorun kaynağıdır. Hukuk dahil bu yöndeki yoğun bir birliktelik, katkılar ise başta bilim ve teknik bir uygunluk için temel bir nedendir. Kaynaktır. Fakat özgür yurttaşlık dahil hak sahiplerine yönelik oluşan bu yoğun mağduriyetler savunuculuk, temsilcilik ve taraf boyutu da sosyal hizmetler ile ilgili bu görevin temel bir parçasıdır. Özellikle sözleşme’de Avrupa Sosyal Şartında yer verilen 14üncü maddenin "sosyal refah hizmetleri" şeklinde bu çeviri yanlışlığı ise bilindiği gibi tek değildir. Akademik ve teknik açıdan ayrıca ve yoğun bir ısrar da söz konusudur. "Social Welfare" kelimesinin "sosyal refah" diye çevrilmesi ve ele almak ise başta çocuklar dahil hak sahiplerine yönelik tehdit ve tehlike boyutunu da içeren bir saldırı özelliğini de kazandırmaktadır. Sistem , uygunluk ve özellikler ise gözetilmediği gibi bunların sonucu ortaya çıkan bu durum/lar ve etkilerde bu uygulamayı belirlemektedir. Bu yönde oluşan alışkanlıklar, kutsanan ezberler ve de bu yönde , bulunan nokta ve de buna bağlı olarak oluşan mağduriyetlerin özellikle ve öncelikle tespit etmek tarihe not etmek için ayrıca bir hedef olmuştur. Mahcubiyet dahil bir çağrı ve daveti de içeren bu çalışma’nın , ardından bir birini takip eden konular şeklinde devam edecektir. Değerli hocam Doç. Dr. Ertan Kahramanoğlu ve değerli meslektaşım SHU İmdat Artan'ın değerli katkılar ve sabırları için kalpten teşekkür ederim. İlk iki çalışmadan birincisi, Avrupa Sosyal Şartının 14’cü maddesinde yapılmış yanlış çevirinin Prof. Dr. Tekin Akıllıoğlu tarafından yapılan değerli tespit ile ilgilidir. Ayrı bir teşekkür borcum vardır. İkinci çalışma da ise bu çeviri yanlışlığı ve tespit bağlamında sosyal hizmetler ile ilgili kavramlar, meslekler ve yansımalar ve de önerilere de ayrıca yer verilmektedir..

AVRUPA SOSYAL ŞARTI

9. Bilindiği gibi; “Avrupa Sosyal Şartı” aynı zamanda “Avrupa Sosyal Haklar Sözleşmesi” diye de adlandırılmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini de tamamlayan bu CET 35 sayılı Sözleşme 18 Ekim 1961'de Torino'da imzalanmıştır. 26 Şubat 1965 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye Sözleşmeyi 18 Ekim 1961 tarihinde imzalamış ve de 16 Haziran 1989 tarihinde onaylamıştır. 3581 sayılı Onay Kanunu 4 Temmuz 1989 gün ve 20215 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. 2004 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile de iç hukukun bir parçası haline gelmiştir. T.C. Devleti , Avrupa Sosyal Şartına (ASS) göre de bir taraftır. Aynı zamanda Anayasa'nın 2 inci maddesinde söz konusu olan LAİK ve SOSYAL HUKUK DEVLETİNİ belirleyen temel bir unsur ve kaynaktır..

10. Gene Türkiye tarafından 2 Nisan 1996 tarihli Gözden Geçirilmiş Şart, 6 Ekim 2004 tarihinde bazı maddelere çekince konularak kabul edilmiştir. 27 Haziran 2007 tarihinde Türkiye Gözden Geçirilmiş Şart'ı onaylamış ve 1 Ağustos 2007 tarihi itibariyle Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı da yürürlüğe girmiştir. Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nda, (ve ek protokollerle) teminat altına alınan haklara 8 yeni hak eklenmiş, ancak Avrupa Sosyal Şartı'nın geleneksel yapısı da aynen korunmuştur. Kısaca Avrupa Sosyal Şartı /ASS olarak adlandırılan **sosyal şart(lar) birer bildirge değil uluslararası sözleşme niteliği taşıyan ve onaylayan ülkeler açısından bağlayıcı belgedir. (2)**

11. 2004 yılından beri sosyal adalet ile özgür bir yurttaş olma dahil LAİK, SOSYAL VE HUKUK DEVLETİ için güçlü bir içerik ve nitelik kazandıran bir sözleşmedir. Çalışma hayatını da içeren hukuksal bir belgedir. Aynı zamanda çocuklar dahil toplumun öncelikli bir İYİLİK HALİ'nin de kamusal açıdan gözetilmesini gerektirmektedir. En azından asgari bir düzeyde de olsa bir iyilik hali için koruyup kollamaya yönelik sosyal bir korunma söz konusudur. Bu maddeler sosyal hizmetler konusu ile yakından ilgilidir. Yorumlar ve açıklamaları da içeren bu sözleşme sosyal hizmetler yönünde güçlü bir uygulamayı da yükümlü kılmaktadır.Emir edicidir. Sosyal koruma ve iyileştirme bağlamında kamusal bir müdale yetkisini de içeren gözetim ve denetimin yanı sıra hukuksal bir güvencede öngörülmektedir.Bu kapsamda yer alanlar için bir nitelik ve özellikte aranılır olmaktadır..Bilindiği gibi aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) Türk hukukunda bir parçasıdır. Normlar basamağı ve hiyerarşisindeki yeri de ayrı bir önemdedir. Türkiye, Anayasa'nın 90. maddesinde, 2004'te yaptığı bir değişiklikle, temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası anlaşmalarla kanunların, aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda uluslararası anlaşma hükümlerinin esas alınacağını da kabul etmiştir. Bu değişiklikler AİHS'yi ve ASS'nı kendi hukuk sisteminin bir parçası haline getirdiği gibi AİHS'nin, içtihadı da bu kapsamdadır. Kuşku bile olamaz. Avrupa Sosyal Şartı ise Anayasanın 90ıncısında ve temel haklarının da önemli bir parçasıdır Aynı zamanda ASS ; AİHS ninde sosyal ve ekonomik açıdan tamamlayıcısıdır. Bir parçasıdır. İki sözleşme bir ilişkiyi gözetmeyi de gerektirmektedir. Özellikle sosyal hizmetleri içeren sosyal koruma boyutu bu birlikteliği daha da zorunlu kılmaktadır. Anayasadaki bu değişiklikler AİHS ve kararlarını, Türk hukukundaki normlar hiyerarşisi bakımından yasaların üstüne de taşınmıştır. Dolayısı ile ASS dahil AİHM kararları yargılama sırasında taraflarca ileri sürülebileceği gibi, yargıçlar da kendiliğinden AİHM kararlarını göz önünde bulundurmayı gerektirmektedir. Bilim ve bilgide hukukun bir parçasıdır. Sosyal hizmetler dahil bilim içinde bir uygunluğun aranmasını açıkça kapsar vede anayasa bunu da emreder. 2004 de bu anayasa değişikliği yapılmasaydı bile aslında AİHS ve Avrupa Sosyal Şartı Türkiye'nin taraf olduğu bir uluslararası sözleşmedir. Türkiye bu Sözleşme'den doğan yükümlülüklerini yerini de açıkça getirmek zorundadır. AİHS'nin 1. maddesi her devletin yetki alanı içindeki herkese Sözleşme'de öngörülen hak ve özgürlükleri sağlamak zorunda olduğunu da belirtir. Başka bir deyişle, sözleşme'yi uygulamakla birinci derecede sorumlu

olanlar ulusal makamlardır..Yürütme,yargı ve yasama gibi erkler açısından da ulusal makamlar bu sorumluluklarını yerine getirmezler ve bu nedenle bireylerin hak ve özgürlükleri ihlal ediliyorsa o zaman bu iş Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) kadar düşmek zorundadır. Bu yüzden akademisyen ve/veya yargıçlar dahil hiç kimse sadece Türk yasalarını uygulamak ile sorumlu kılamaz. Bu durum bilim açısından geçerli ve açıktır. AİHS ve Avrupa Sosyal Şartı ise Türkiye'nin bu yüzden bir uygulayıcısıdır. Sosyal ve hukuk devletinde her iki sözleşme ile söz konusu olan bu ilkeler ve alınan kararların göz önüne alınması vede onlara uygun davranılması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Bu yüzden bilim dahil **artık bir SOSYAL HUKUK DEVLETİNDE "ama "lar ve "mazeretler"i geçerliliği böylece ortadan kalkmaktadır. Sadece bir uygunluk ve tutarlılık aranır..**

12.Tarihsel süreç ve teoloji/diyanet bağlamında günahlardan arınma da dahil kurumsal bir yapı olan hayırseverliğin ve yardımseverliğin yanı sıra hukuk gibi kurumsal bir yapısında dünyevileşmesi sonucu sosyal hizmetler bir dönüşüme ve evrimleşmeye de maruz kalmıştır. Kişisel alan ile kamu/toplum alan arasında ki ilişkilerde yeniden yapılanmıştır. Sanayi devrimi ile birlikte ki gelişime ve bu yönde ki bu yükümlülük bilim ve tekniği de içeren bir uygunluğu artık zorunlu kılmaktadır. Lütuf ve minnet gibi söz konusu sosyal hakların bir yurttaş olarak savunulması ve yanında olunması da sosyal hizmet mesleği açısından bir amaçtır. Adalet ve sağlık gibi bir hizmetinde tamamlayıcı ve uyumlaştırıldığı bir unsur olup bu yönde bir amaç yerine araçta değildir. Özgür yurttaş bağlamında bireyin "iyilik hali" için de söz konusu olan bu amaç; tarafsız ve bağımsız bir çalışanı/uygulayıcıyı da bu arada gerektirmektedir. Uygulamalı bir bilim özelliği ile sosyal hizmet, bilimsel temeli güçlü kuram ve yöntemleri içeren bir uygulamanın temel aracıdır. Kamusal bir hizmette "zekat memur"luğu gibi "lütuf"uda içeren bir görev yerine bir profesyonelleşme de söz konusudur. Kurumsal yapıların kendi içinde dünyevileşmesi ile devlet ile kurumlar arasında ilişkilerin ele alınması için aranılan bir nitelik ve özellikte öne çıkmaktadır. Sosyal hizmet uzmanı veya bazı kamu kurumlarında kadro unvanı itibariyle sosyal çalışmacılar ile mesleksel bir görev ve sorumluluk böylece ön plana çıkmaktadır. Özellikle adalet ve sağlık gibi hizmetlerde genel bir yaklaşım yerine insanı odak olan hizmet için de tamamlayıcı bir unsurdur. Eksiklik ,pasif kalmak ve görmezden gelmede kusur ve mağduriyet nedenidir. Özellikle ASŞ ve başta sosyal adalet gibi bir amaç ve hedef için sosyal hizmet açısından söz konusu olan bu savunuculuk ,temsilcilik ve taraf olma boyutu mesleksel bir görev ve sorumluk içinde önemli bir önceliktir. İnsanlığı da içeren ağır bir görev ve sorumluluğu taşımak önce hem kişisel hem de hak sahipleri ve de toplum için gerekmektedir. Aynı zamanda söz konusu bu uygulamalar ve sosyal adalet dahil hak sahiplerine ulaşım, önemli bir "var" olmak meselesidir.

Prof.Dr.Tekin Akıllıoğlu

13. İmaj Yayınevinde Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğr. Üyesi değerli **Prof. Dr. Tekin Akıllıoğlu** tarafından yayımlanmış **"Gözden Geçirilmiş AVRUPA SOSYAL ŞARTI ve TÜRKİYE"** kitabı Aralık 2015 de yayınlanmıştır. Bu değerli çalışma özellikle Avrupa Sosyal Şartının 14. maddesi ve bu maddeye ilişkin resmi çevri için yaptığı değerlendirme sosyal hizmetler açısından önemli bir kaynaktır. Prof. Dr. T. Akıllıoğlu uzun süre Avrupa Konseyinde "Avrupa Sosyal Haklar Komitesi" üyesi ve başkan yardımcısı olarak görev yapmıştır.(3) Yapılan bu çalışmanın "sunuş" bölümünde, son sözleşmenin diğer sözleşmesi ile bütünleşmesi ile sosyal hakların bir göstergesi olduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenden dolayı "sosyal ve hukuk devleti"nin de bir göstergesi olduğu gayet açıktır. Sosyal hukukun; iç hukuk bağlamında çalışmalara ilişkin kurallar ve uygulamayı içeren (bireysel ve toplu) çalışma hukuk yanında toplumun kamu görevlileri dahil her kesimi ilgilendiren sosyal haklar ve güvenceleri de içerdiği vurgulanmıştır. Ayrıca bu sözleşme ve Avrupa İnsan Hakları

Sözleşme (AİHS) ile taraf devletlerin yükümlülükleri ve bu yöndeki görevlerin benzerliği de belirtilmektedir. (4)

14. Bu açıdan ASS bağlamında topluluk açısından Avrupa Konseyinde öngörülen bir denetim ve gözetimin yanı sıra özellikle bireysel hak açısından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel bir başvurunun da kabul edildiği yönünde ki bilgi aynı zamanda önemli bir yönlendiricidir. Belarus, Kazakistan ve Vatikan dışında Türkiye dahil Avrupa'nın diğer ülkeleri bilindiği gibi Avrupa Konseyinin üyesidir. Resmi dili İngilizce ve Fransızcadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de Avrupa Konseyine bağlı olup İnsan Hakları başlığı altında ayrıca "Avrupa Sosyal Haklar Komitesi" nde yetkili olması bağlamında önemli bazı kararlar da bu çalışma da ayrıca aktarılmıştır.

Avrupa Sosyal Şartı ;14. Madde

15. Bu sözleşmenin 2004 yılından beri iç hukukun bir parçası olması ve bu taahhütler, Türkiye 'de Rize'nin bir köyünde yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ile Portekiz de Lizbon'daki bir köyde yaşayan kişi açısından uzaklığı ortadan kaldırmıştır. İtalya da Sicilya'daki bir köyde yaşayan kişiler gene Letonya'da yaşayan kişiler açısından benzer haklara da sahiptir. Uygulama dahil ortadan kalkan bu fark sosyal hizmetler açısından da ayrı bir önemdedir. Ortak bir değer öne çıkmaktadır. Bu değerli çalışma da söz konusu olan haklar ve önlemler maddeler açısından ayrı ayrı ele alınmıştır. Bu çalışmanın 72 inci sayfasında (4) "Sosyal Hizmetlerden Yararlanma Hakkı" ile ilgili 14 üncü madde de ele alınmış ve değerlendirilmiştir . Orijinal İngilizce metnin yanı sıra Türkçe ye çevrilerek yayınlanmış olan bu metin birlikte ele alınmıştır.

16. Bu iki metinden Türkçesi aynen şu şekildedir

"Madde 14 Sosyal refah hizmetlerinden yararlanma hakkı. Aktif Taraflar Sosyal Refah Hizmetlerinden Yararlanma Hakkının etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak amacıyla:

1. Sosyal hizmet yöntemlerinden yararlanarak, toplumda bireylerin ve grupların refah ve gelişmelerine ve sosyal çevreye uyum sağlamalarına katkıda bulunacak hizmetleri teşvik etmeyi ya da sağlamayı;

2. Bireylerin ve gönüllü ya da diğer örgütlerin bu tür hizmetlerin kurulması ve sürdürülmesine katılmalarını özendirmeyi; taahhüt eder."

17.İngilizce metin ise şu şekildedir.

"Article 14 the right to benefit from social welfare services.

With a view to ensuring the effective exercise of the right to benefit from social welfare services, the Parties undertake:

1. to promote or provide services which, by using methods of social work, would contribute to the welfare and development of both individuals and groups in the community, and to their adjustment to the social environment;

2. to encourage the participation of individuals and voluntary or other organisations in the establishment and maintenance of such services"

GERÇEK, UYGUNLUK VE İLİZYON

18. Bu çalışmadaki “Açıklama” da (paragraf 70) ise “*Resmi çeviride İngilizcede geçen “sosyal refah hizmetleri” deyimi, aslında mevzuatımıza Fransızcadan geçen “sosyal hizmetler” karşılığıdır. 14. madde iki düşünceden oluşmaktadır: -sosyal hizmetlerden yararlanma hakkını etkili kılacak biçimde sosyal hizmetlerin örgütlenmesini,- bireyler ve örgütlerin bu hizmetlerin kurulmasına ve işleyişine katılması.*” şeklinde çeviri ile ilgili ayrı ve önemli bir tespit yapılmıştır. **Bu aynı zamanda sosyal hizmetler açısından belirleyici ve önemli bir dönüm noktasıdır. İnsan ve insanlık ile birlikte özgür bir yurttaş olabilmek içindir.**

Görüleceği gibi orijinal İngilizce metinde ki “ *Article 14 the right to benefit from social welfare services.*” in “*Sosyal refah hizmetlerinden yararlanma hakkı*” şeklindeki Türkçe çeviri ile gene Avrupa Konseyi açısından resmi dil olarak kabul edilen orijinal Fransızca metin de ki “*Droit au bénéfice des services sociaux*”” metin birlikte karşılaştığında bu Türkçe çevirinin örtüşmediği, bir gerçeğe aykırılığı görülmektedir.

Dolayısı ile sosyal adalet ve eşitlik açısından da öne çıkan bir sosyal koruma ve iyilik halini de içeren kurumsal yapılar için sosyal hizmetler ile ilgili uygulamaya yönelik bu 14 üncü maddenin başlığında gerçeğe uygun olmayan bu çeviri yanlışlığın “**Sosyal hizmetlerden yararlanma hakkı**” şeklinde Türkçe ye mutlaka çevrilmesi bu açıdan gerekmektedir. Bilim ve hukuk açısından da ortak bir dil ile birlikte ortak bir uygulamaya yönelik bir gerçeğe ulaşım özellikle ortadan kaldırılan hukuksal güvencenin hedeflenmesi de bir öncelik olmalıdır..

19. Bilindiği gibi, Türk Dil Kurumu sözlüğünde "refah" kısaca "gönenç"ten olarak karşılık bulmaktadır;; "gönenç"ten ise bolluk, rahatlık ve varlık içinde iyi yaşama olarak bahsedilmektedir. Söz konusu olan bu "refah" kelimesinden bakıldığında ise somut bir çeviri yanlışlığı ötesinde önemli bir durum ortaya çıkmaktadır. Özellikle çocuk dahil kişilerin korunmasını da içeren “sosyal hizmetler” gibi temel bir kamusal hizmete yönelik böyle bir hakkın ve yükümlülüğün hukuksal bir belge de "sosyal refah" şeklin de yer alması özellikle hak sahibi olan yurttaşlara yönelik önemli bir hak ihlaline de gayet açık bir neden olmaktadır. İnsan hakları gibi temel haklar açısından öne çıkan sosyal adalet ve sosyal eşitliğin ve ortak bir dilin aranmasında engellemesine yöneliktir. Uygulamanın nitelik ve özelliği de kaybedilmektedir. “Sehven” gibi bir mazeret ifadesi ile geçiştirilen bir durum da değildir. Kamusal bir hizmette çeşitli ağır mağduriyetlere de neden olunması ve güvencelerin ortadan kaldırılması sonucunu doğuracak “sosyal hizmetler hakkına” yönelik ayrı bir tehdit ve tehlike niteliği de kazandırılmaktadır.

20. **Bu açıdan hiç kendimizi kandırmayalım.** Sosyal hizmetler ve hukuksal açıdan da açık bir şekilde kap kara bir leke ortada vardır. Bu yönde bir hukuksal güvence hukuk devleti ile birlikte ortadan kaldırılmaktadır. Bilim özelliği ile ortak bir dili de içeren akademik dahil hem sosyal hizmetler dünyası hem de hukuk dünyası bu kara lekeyi hep birlikte önce temizlemeli ; mesleksi bir görev ve sorumluluk savunuculuk ve insanlık bağlamında kısaca yerine getirilmelidir. Evrensel açıdan söz konusu olan sosyal hizmet disiplinin de bu şekilde zayıflatılmanın önüne geçilmesi ve evrensel bilime en kısa zamanda ulaşılması hedeflenmelidir.

21. 1965 ve en son 2007 yılında 47 ülkeninde üyesi olduğu Avrupa Konseyi tarafından onaylanan orijinal İngilizce ASŞ metninin arasında yer alan Türkçeye çevrilmiş metinleri de

TBMM de onaylanması ile ortaya çıkan bu durumun kasıtlı olduğu ve/veya olmadığı bilinmemektedir. Sosyal hizmetler ve sosyal hizmet ile ilgili bir ortak dil olmamasına rağmen bir sonuçta ortaya çıkmaktadır. Hukuk güvencenin ortadan kalması ve bu yönde oluşan mağduriyetlerin en azından özür dahil maddi,manevi tanzim ile giderilmesi de gerekmektedir. Ayıplama ile birlikte en azından bir öngörmeyi de engelleyen "cehalet" gibi bir özellik ve bir bilgi eksikliği / yanlışlığı konusunda gerçeğe uymayan bu çeviri yanlışlığı için diğer somut bilgi de bu sözleşmenin Almanca metnidir.

22.Türkiye dahil Avrupa Konseyinde yer alan 47 ülkeleri arasında yer alan Almanya ise sistem açısından da ayrı bir özelliktedir. Birleşik Krallık gibi Anglosakson yönetim ve sistem dışında Roma hukuk yönetim ve sisteminde yer alan İtalya,Fransa ve Türkiye'nin yanı sıra Almanya,İsviçre ve Avusturya gibi ülkelerde yer almaktadır. Sosyal hizmetler ile ilgili modelinde karşılaştırılması bağlamında bu Almanca metinde yer alan 14 .madde de “*Jedermann hat das Recht, **soziale Dienste** in Anspruch zu nehmen.*” aynen bu şekildedir.(6)

Yorum ise “*Artikel 14 – Das Recht auf Inanspruchnahme **sozialer Dienste***”

Um die wirksame Ausübung des Rechts auf Inanspruchnahme sozialer Dienste zu gewährleisten, verpflichten sich die Vertragsparteien:

*1. Dienste zu fördern oder zu schaffen, die unter Anwendung der Methoden der Sozialarbeit zum **Wohlbefinden** und zur Entfaltung des einzelnen und der Gruppen innerhalb der Gemeinschaft sowie zu ihrer Anpassung an das soziale Umfeld beitragen;*

2. bei der Bildung und Durchführung dieser Dienste Einzelpersonen und freie oder andere Organisationen zur Beteiligung anzuregen. şeklindedir.

23.Almancaya çevrilmiş bu metinde de "sosyal refah hizmetleri" gibi bir uygulamadan görüldüğü gibi hiç bir şekilde bahsedilmemektedir. Uygulamayı belirleyen orijinal İngilizce metinde ki “social welfare” kelimesinin Almanca metinde “sosyal hizmetler” in karşılığı olarak “*soziale dienste*” ve diğer resmi dil olan Fransızca da gene aynı anlamdaki “*services sociaux*” olarak yansıtılmıştır. Bu iki resmi dilin dışında ve Almanca çevirinin yanı sıra *bu metnin* İtalyancası “*Ogni persona ha diritto di beneficiare di **servizi sociali qualificati** ”* ve İspanyolcası ise “*Derecho a los beneficios de los **servicios sociales**” olup “**Herkes için sosyal hizmetlerden yararlanma hakkı vardır**” şeklinde benzer bir çeviri Türkçe dışında söz konusudur.Fransızca resmi dilden yapılan bir çeviri ile İsviçre,Avusturya gibi 47 ülkeler arasında yer alan Almanca,İtalyanca ve İspanyolca dilleri birlikte ele alındığında İngilizceden Türkçeye yapılan bu çevirinin yanlış olduğu açıktır. Uluslararası/evrensel bilim ve hukuk açısından ortak bir dil ve uygulamada ortadan kalmaktadır. Ortadan kalkan bu dil ve uygulama için bunun yerine bu maddenin “*Sosyal hizmetlerden yararlanma hakkı*” şeklinde çevrilmesi ise hem bilim hemde hukuksal açıdan ele almayı artık zorunlu kılmaktadır. Böyle somut bu bilgi bağlamında Türkçe dışında sosyal hizmetlerden yararlanma hakkı bahsedilirken bu yönde bir yanlışlık ve ısrar ise zekayı zorladığı gibi kısaca cehaletin ötesine de taşınmaktadır.Kasıtlı bir özellikte öne çıkabilmektedir. Kısaca ve özellikle hak sahiplerine yönelik bir hakkın kötüye kullanımına ve etkisizleştirilmesine yöneliktir. İnsana hizmetlerden biri olan sosyal hizmetlerin engellenmesi içinde böyle bir araç mümkün kılınmaktadır.. Aynı keskin bir bıçak gibidir. Mağduriyetler ve keyfilikler bağlamında ise insan haklarına yönelik bir saldırı niteliği de ayrıca kazandırılmaktadır. Bu önem aynı zamanda sosyal hizmetlerin hem bilim hemde kamusal bir hizmet ile ilgili bir varlığının da noktasıdır. Özellikle savunuculuk ve taraf olma bağlamında söz konusu olan bir görev ve sorumluluğu yerine*

getirmek yerine bu yanlışlığı savunmak sadece kendi bilim ve mesleğine dayalı sorumluluğunu da kısaca aşağılamak için bir araçtır. Ortak bir dil ve uygulama yerine sadece kutsanan bu ezberlerin korunması içindir. Bu tespit ve durum sosyal hizmetlerinde yeniden değerlendirilen ve düşünülen bir noktasıdır. Söz konusu bu çeviri yanlışlığı hem bilim ve teknik, hem uygulama, hem de hak kullanımı ve hukuk açısından da bir sorun kaynağıdır. Ortaya çıkan bu kara leke açısından dil dahil bir uygunluğun mutlaka aranması gerekliliği ise gayet açıktır.

24.Özellikle de sosyal adalet ve sosyal eşitliği için söz konusu olan sosyal hizmetlere yönelik sosyal hizmet (çalışma-?) (social work) metotları / yöntemleri konusunda madde de ayrıca açıklanarak böyle bir bilim ve uygulamaya yönelik bir nitelik ve özellikte aranmakta ve gözetilmektedir. Kurama dayalı bir uygulamayı ve hak sahibi mağdurun da belli olması için bu hizmete yönelik teknik bir özellik dolayısı ile ve özellikle aranmaktadır. Zekat memurluğu gibi hayırseverliğe yönelik bir görev yerine bu yönde bir profesyonellikte öne çıkmaktadır. Başlık ve açıklamada ki içerikte bu yöndedir. Bilim, teknik ve hukuksal açıdan ortaya çıkan bir uygunluk aranması artık bir önceliktir. Dört bilim dili ile "Sosyal hizmetler/Social welfare/sozial Dienst" başlığı altında değerlendirildiğin de somut bir uygulamaya yönelik bir hak olarak öne çıkmaktadır. Bu aynı zamanda hukuksal ve bir bilim açısından ortak bir noktadır. Bu yönde bir genelleme/çerçeve özelliği de gayet açıktır. Sözleşmede yer alan diğer haklar (sağlık, eğitim, sosyal haklar gibi) ile de bir ayrışma söz konusudur. Bu aynı zamanda bu hizmetlerin niteliklerini tamamlamaya yönelik bir emirdir.

25.Bu durum, sistem, kuram, metodlar bağlamında bilim ve kurallara dayalı bir akılcılık/rasyonellik ayrıca temel bir önceliktir. AŞŞ gibi temel bir sözleşme ve doğru bir çeviri hem bilim ve hukuk açısından da en azından bir "normal" haldir. Görünen bir "gerçeklik ve "gerçek/normal" aynı zamanda bir dürüstlük ilkesi içinde geçerlidir. Aranılan bir minimum bir noktada söz konusudur. Yapılan bir çeviri yanlışlığı başta dürüstlük ilkesi açısından bir sapma olup aynı zamanda başlık ile içerik arasında bir kopma da söz konusudur. "Gerçek" ile ilişki de böylece kopmaktadır. Gerçeğe aykırı bir şekilde yapılan adlandırma ve ortak dilden uzaklaşma ise kısaca bir uydurma özelliğini de kazandırmaktadır. Anlam kaymasının bile ötesinde bir uydurma sözleşmeden ayrılarak artık normalin dışında bir "anomi" haline de dönüşmektedir.

26.Bu sözleşme olmasaydı ve kabul edilmeseydi bu "anomi" hali de istendiği gibi bir tercih olarak aynen devam edebilirdi. Bilim dahil yazılı bir öğreti veya doğmaya bile rahatlıkla dönüşebilir. Böyle bir "anomi" için Türkiye'nin kendi koşulu denilerek bu normalleşme de savunulabilir. Fakat bir evrensellik arandığında ise ortada absürt bir bilgi özelliği de kazandırılmaktadır. İngilizcedeki veya Almandaki çamaşır makinesini buzdolabı diye yutturulması da artık günümüzde mümkün değildir. Türkiye'deki buzdolabını çamaşır makinesi diye de İngiltere ve Almanya'ya satıp yutturulamaz. Kandırılamaz. Görünen gerçekten de kopulamaz. Dürüstlük ilkesi ise bu "anomi"nin ortadan kaldırılmasını ve bir gerçek ile buluşmasını ve yüzleştirilmesini bu açıdan gerektirmektedir. Bu durum aynı zamanda sistem ve uygulama açısından da ayrıca önemlidir. Bir ulaşımda sadece bir yol ve araç önemli değildir. Yola uygun olarak bir araba, direksiyonun yeri ve yolun yönünü belirlemede bir sistemi önemli kılmaktadır. Almanya ve Birleşik Krallık arasındaki bu farkında gözetilmesi gibi sistem açısından bir uygunlukta önceliktir. Çatalla ve/veya Çin çubuğu (Chopstick) ile çorba içmek ve içmemek arasındaki bir fark gibidir. Örneğin Kuzey Kıbrıs ta söz konusu olan bu yol yönü farklılığı ve Türkiye den gelenlerin fark etmemesi,alışkanlıklar bilindiği gibi acı ölümlere de nedendir. Bu farklılığı sorgulamak yerine sisteme saygı ve anlamak öncelik olmalıdır. Bu saygı, beceri ve yetkinlik bilim

içinde önceliktir, geçerlidir. Veya uzaklaşma içinde bir noktadır. Dolayısı ile sistem dahil bu yönde bilim ve hukuksal açıdan bunun peşine düşünülmesi savunuculuk, temsilcilik dahil başta sosyal hizmet disiplini açısından da ayrı bir görev ve sorumluktur. Karşılığı olmayan bir uydurma,yutturma ile bilim ve teknik dahil bu yönde oluşan kazanımlar ve meşrulaştırmalar ise günümüzde önemli bir sorun kaynağıdır. Bu aslında kaynak bir kanun olan İsviçre Yurttaş /Medeni Kanunu(ZGB) ve uygulamalar için bir uygunluluğun /tutarlılığın aranmaması ve küçük görme ile aslında başlamıştır. Bilim ve hukuk açısından bakıldığında ise oluşan bu meşrulaştırmaların ortadan kaldırması önemli bir zorunluluğu da bu açıdan öncelikli kılmaktadır.

27. Rasyonellik/akılcılık adına, yanlışın ,gerçeğe aykırı bir bilgi bağlamında oluşan bir yalanın olağanlaştırılması ve de meşrulaştırılmasına yönelik katkı ve yardımlar ile bilimden uzaklaşmaya neden olan kaynak oluşturmalarının ve de buna dayalı mağduriyetlerin giderilmesi acil bir amaç ve hedef olmalıdır. Buna öncelikle sistem ve kavramlarda dahil olmalıdır.

28.Özellikle ASŞ'nın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile ilişkisi/bağlantısı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvurunun son kararlar ile mümkün olması sosyal hizmetler hakkının, sosyal hizmetler ile ilgili akademik eğitimin ve mesleğin önemini daha da artırmaktadır. Zekat memurluğu gibi benzer bir göreve yaklaşmak ve uzaklaşmak ile de ilgili somut bir noktadır. Özellikle sosyal korunma bağlamında sosyal hizmetleri de içeren boyut bu süreçte öne çıkarken, idari / mesleki görev açısından pasif kalmayı da içeren boyut önemli bir kusur olarak belirlemektedir. Eğitim dahil "ayıplı" bir hizmet kapsamındadır. Evrensel açıdan söz konusu olması gereken hukuksal bir uygunluğun sağlanması ise artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Dürüstlük, gerçeklik ve bu çeviri ile buna dayalı olarak sistem,model ve kavramlar ise ayrı bir önemdedir. Geçştirilemez. Bilimde dahil görmezden de gelinemez. Dolayısı ile sağlık, adalet, sosyal güvenlik gibi kamusal bir hizmetlerden biri olan sosyal hizmetlerin de ayrıca bir hak olması ve bu çerçeveye yönelik bir eylem ön plana çıkmaktadır. Bu görev aynı zamanda bir yama değil zorunlu bir tamamlamadır. Bu hizmetleri de belirlemeye yöneliktir. Bu yöndeki eylem ve görev için belli bir kuram ve metod/yöntemi de içeren "work/arbeit/iş-çalışma/hizmet " gibi tekil bir çalışma da görüldüğü gibi bir birlikteliği ve de iyilik halini ASŞ zorunlu kılmaktadır.

29. Değerli Prof. Dr. Tekin Akıllıoğlu tarafından dürüstlük ilkesi bağlamında yaptığı çeviri ve hukuksal açıdan yapılan bu önemli tespit ve değerlendirme sosyal hizmet disiplini açısından ise yeni değildir. Bu çeviri ve tespit Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca için de geçerli olup ASŞ ve bu 14 üncü madde ile ilgi olarak SHU Nihat Tarimeri tarafından SABEV Yayınları Aralık 2008 de yayımlanmış olan "Çocuk Koruma(ma) Kanunu-2" başlıklı kitabın 406- 412 sayfasın da bu sözleşme görüldüğü gibi ayrıca ele alınmaktadır. Almanca metin ile yapılmış bir karşılaştırma ile de 14 üncü madde de gerçeğe aykırı bir çevirinin söz konusu olduğu 410. sayfa da ayrıca yer almaktadır."Sosyal refah" yerine bu hakkın sosyal hizmetler hakkı şeklinde ele alınmasının gerektiği de açık bir şekilde yansıtılmıştır. (7)

"Hot dog"

30. Hem bu çeviri , tespitler ve uygulama hemde kavramların karşılaştırması bir birlikteliği de gerektirmektedir. Bir ortaklık ve uygunluk bağlamında Redhaus İngilizce Türkçe Büyük Sözlüğünün 1123. sayfasında "welfare" kelimesi "*iyi hal, iyilik; sıhhat, afiyet, refah; yoksullara yardım, on welfare: ihtiyaç dolayısıyla resmi kuruluştan yardım alan, welfare state: yurttaşların bireysel ve toplumsal gereksinmelerini sağlamayı amaçlayan devlet*"

olarak belirtilmektedir. Gene bu sözlüğün 1140 sayfasında "work" kelimesi "*iş, çalışma, meşguliyet, vazife; eser, kitap; elişi; çalışma yeri; sevap kazandırılacak iş*" şeklinde Türkçeye yansıtılmaktadır. Gene 920 inci sayfada "*social service; sosyal hizmet; social work, sosyal görev*" olarak Türkçeleştirilmiştir. Görüleceği gibi "work" kelimesi "çalışma" yerine bir "görev" olarak yansıtılmıştır. Diğer taraftan bazı sözlükler ve bu bilgilerde bu yöndendir.(8) Türkçe de ise Türk Dil Kurumu temel bir kaynak olup "hizmet"; birinin işini görme veya birine yarayan bir işi yapmadır."Çalışma" ise çalışmak işi, emek, say şeklinde yansıtılmaktadır."Servis"; bir yönetimde, bir kurum veya kuruluşta, bütünün bir parçasını oluşturan iş, hizmet; bu işin yapıldığı yer; burada görevli kimselerin tümüdür. Ama görüleceği gibi özellikle sosyal hizmetler yerine özellikle "welfare" kelimesini Türkçeye çevirirken "iyilik (olma)" halini bile önce ele almak yerine refah şeklinde ki bu tercih aslında yaşanan sorun ve kargaşanın da diğer önemli kaynağıdır.

31. Ayrıca; Almandaki "Karl Steuerwald Deutsch_Türkisches Wörterbuch " sözlüğünün 44 üncü sayfasında yer alan Almanca "arbeit" kelimesi; "iş, çalışma, vazife, **hizmet**, meşguliyet; iş gücü; meşgale, alışveriş; iştiğal, amel; mesai" şeklinde Türkçeye çevrilmiştir. 45.sayfada ise "arbeiter" kelimesi "işçi, amele, emekçi; ırgat; gelenher, **mütehassıs amele**" şeklinde de yansıtılmaktadır. Bu yansımada görüldüğü gibi sadece bir "çalışma" dan bahsedilmemektedir. Görev dahil bir eylem bağlamında sonucu da içeren bir işlev ve işleyiş için "hizmet" gibi benzer bir eylem ve uygulama görüldüğü gibi birlikte yer almaktadır. Eğitimi de içeren mesleksi bir uzmanlıkta çalışanlar açısından bu şekilde yer almaktadır. Bu sözlüğün 147 .sayfada "dienst" kelimesi ise "*hizmet, servis; (stelle) vazife, iş, memnuniyet; (hilfe) yardım, müzaharet, iyilik, himmet, hatır (-şinaslık)*" Türkçeye çevrilmiştir. Gene bu bağlamda Almanca "Duden" sözlüğünde "dienst" kelimesi "*berufliche Arbeit, Tätigkeit, Erfüllung von ...1b. Arbeitsverhältnis, Stellung, Amt; 1c. Tätigkeitsbereich (in einem öffentlichen Amt)*"<http://www.duden.de/suchen/dudenonline/dienst-> şeklinde çevrilmiştir. Dolayısı ile mesleksi bir çalışma, iş ile birlikte (Tätigkeit,sf530) *faaliyet, etkinlik, hareket, işleme, çalışma, iş, güç, meslek* Almanca da geniş bir şekilde ele alınmakta olup kamusal bir hizmette bu kapsamdadır. Diğer taraftan bir hizmeti alan kişiye ise genelde "müşteri" denmektedir. İngilizcesi "customer", Almanca ise "kunde" şeklinde adlandırılır. Aynı zamanda "klient" (client) kelimesi Türkçedeki sözlüklerde "müşteri" diye de sık sık çevrilmektedir. Ancak "lawyer/anwalt" gibi hukuk bağlamında bir uzmanlık ve vekillik/temsilcilik bağlamında hizmet verilen kişiler için ise "klient" olarak ayrı bir adlandırma da söz konusudur. Hak sahipleri adına danışanın ötesinde savunuculuğu ve temsilciliği de içeren bir görev ve sorumlulukta öne çıkmaktadır. Aynı Almanca Türkçe sözlüğün 330 uncu sayfasında bu kelime "*müvekkil, vekillik eden, vekil eden, bir avukatın müvekkillerinin topu*" şeklinde Türkçeleştirilmiştir. Türk Dili Kurumunda ise "müvekkil" kelimesi arapça bir kelime olup *birini kendine vekil olarak seçen erkek* şeklinde sözlükte yer almaktadır. Bu kelime Almanca "sozialarbeiter/ sozialpädagoge" gibi meslekler içinde geçerlidir. Danışmanın ötesinde bir avukatlık hizmeti gibi kamusal müdahale yetkisini de içeren bir yetkinlik ve sorumluluğunda bir parçasıdır. Birliktelik ilkesi ve önyargısı olmayan, özel kişiliğini de rafa kaldıran profesyonelce vede sosyal hizmetler konusunda ki bilgisiyle bir duruşu da öne çıkaran bağımsızlıkta bu kapsamdadır. Ek önemli bir sorumlulukta yüklenilmektedir. Eğitim bağlamında "dip." gibi bir ön ek ise yeterlidir. Ek bir uzmanlığı da birlikte içeren bir adlandırma ve birliktelik söz konusudur. Uygulamada ve alanlar somut belli olduğu için meslekler arasında bir çatışma alanı da söz konusu değildir. Aksine ayrı ayrı bir birleri ile tamamlanmaktadır. Ancak Türkçede bunun tam karşılığı hala yoktur. Aynı benzer bir ruh ve çalışma yaklaşımının olmaması çeviri yapmayı da zorlaştırmaktadır. Müşteri de denilmek istenmediği için galiba "danışan" veya "müracaatçı" gibi tam karşılığı olmayan ve hak sahipliğin ve temsilciliğin karşılanmadığı bir adlandırmada söz konusu olabilmektedir.

Ayrıca; sosyal hizmet mesleği açısından söz konusu olan savunuculuk ve temsilcilik yetkinliği "uzlaşma/mediatör" gibi bir görevinde uzun zamandan beri bir parçasıdır. Bu yetki sadece hukukçulara ait bir uygulamada değildir. Bu yetkinlik denetimli serbestlik gibi adalet hizmetinde temel bir parçasıdır. Yaması değildir. Çocuk ve gençler ise yardım ve koruma bağlamında temel bir araçtır. Adalet hizmetinde söz konusu olabilecek karar ve uygulama bir asırdan beri de tamamlayıcı bir unsurdur.

32. Dolayısı ile Roma Hukuku bağlamında Kıta Avrupasında sosyal sistem ve sosyal hizmetler uygulaması açısından örnek bir model olan Almanya'da ki uygulamada yer alan "Sozial Arbeit" hem "Sosyal Çalışma" ve/veya "Sosyal Hizmet" olarak birlikte Türkçeleştirmeyi mümkün kılabilmektedir. Alan ile birlikte mesleksi olarak "sozialarbeiter" şeklinde bitişik ele alınmasında ise sadece "sosyal çalışmacı" değil "sosyal hizmet uzmanı" gibi bir Türkçeleştirmeyi de mümkün kılmaktadır. Özellikle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından 1961 yılında Sosyal Hizmetler Akademisinin kurulması ,dört yıl ve bir senesi staj 9 s6mestr i7eren Anglosakson eēitim programı ve mesleksi adlandırma zamanın ruhu ve yasal d6zenleme a7ısından da olduk7a uygundur. Ger7ek7idir. Bu eēitim İsvi7re ve Almanya'da doktora eēitimi i7inde kabul edilmiştir. İngilizcede ise "Social Work" ile "Social Worker" gibi meslek a7ısından "socialworker" gibi benzer bir bitişik yoktur. Buna aynı zamanda hem Almanca s6zl6k hem de İngilizce s6zl6klerde yer alan bilgiler birlikte ele alındığında ise İngilizce de ki "work" kelimesinin "werk" gibi bir Almanca k6kenli olması, d6nüşmesi ve de Almanca daki "work/arbeit7alışma/hizmet"in de benzer bir birlikteliēi b6ylece 6ne 7ıkabilmektedir. Roma hukuku sisteminde yer alan ve 1789 Fransız Devrimini oluşturan Fransa da ise ve Fransızca "assistance sociale" olup bu "yardım/assistance" da bu a7ıdan ayrıca ele almayı gerekmektedir. Hayırseverliēi de i7eren dinsel ve kurumsal yapılara dayalı bir tanımlama ve kendine 6zg6n kılınması Fransa i7inde bir 6rnektir. Almanya daki sosyal 7alışmacı(sozialarbeiter) ve sosyal pedagog (sozial padaegog) gibi ---sosyal pedagog" kelimesi zaman zaman "sosyal eēitimci" gibi 7evrilmekte olup "hot dog" gibi bir yaklaşıma yerine bu kelime 6zellikle 7evrilmiştir --- raēmen sosyal hizmet (sozial arbeit) alanında yer verilen benzer işlev ve g6reve y6nelik mesleksi tanımlar da bu y6nde diēer 6nemli 6rneklere dir..Ancak sosyal hizmetlere y6nelik "sosyal hizmet" veya "sosyal 7alışma" gibi akademik a7ıdan bir kavramlaştırma ve adlandırma ile ilgili tartişmalarda sistemler farkı g6zetilmeden zaman zaman 6ne 7ıkabilmektedir..Fakat "sosyal hizmet uzmanı" ve "sosyal 7alışmacı" gibi meslek a7ıdandan bir tartişmada g6ndeme gelebilmektedir.Sadece idare ve siyasi a7ıdan saēlanan keyfiliēe ve yarara y6nelik karřılıēı olmayan bir 7atışma alanına d6nüşmektedir.6zellikle her dilin ve uygulamanın kendine ait anlam konusundaki eksiklikler kendi alanları ile de ilgili olup akademik ve teknik a7ıdan bir tartişma noktasında hala g6ncel kılabilmektedir.Ortak bir dil aramak yerine meleklerin tartişması gibi tartişma y6ntemlerini ve bir g6ncellemeyi de gerektirmektedir.Bu tartişmalar ve nitelik ise doēal olarak "sosyal hizmetler" ile ilgili hakkı ise g6rmezden gelirken meleklerin kanatlarını tartişmak gibi kısır bir d6ng6 bu d6zeyide belirlemektedir.Ayrıca bilindiēi gibi her sistem ve uygulamalar kendi sorunlarının bir kaynaēıdır.M6kemmeli bir uygulama ise hi7 bir zaman ol(a)maz.Sadece bir hedeftir.6nemli olan bir sorunun ve uygulamanın 6ne 7ıkınaması ve risk dahil 76zmeye y6nelik bir bilgi ve beceriyi ayrıca 6ne 7ıkarmayı gerektirmektedir .Tartiřma zemini de bu a7ıdan ayrıca 6nemlidir. Sistem a7ısından bir ortaklık ve uyum 6nceliktir. Ancak bir karşılaştırma , bilime ve bilgiye 6nce sayēı bu tartişmaları sonuca ulaştırmaya da yardımcı olabilecektir.

33. Ortak dil ve uygulamadan uzaklaşmaya y6nelik bu 7eviri ile yaşanılan benzerlikler aynı zamanda İngilizce ve Anglosakson yaklaşımı a7ısından da ge7erlidir. Yabancı bir kelimeyi 7evirirken zaman zaman doērudan 7evrilmek istenmektedir. 6rneēin İngilizce'de ki "hot dog"

kelimesi "sıcak köpek", "kızgın köpek" ve/veya "kızıışmış köpek" gibi benzer bir çeviriyi de mümkün kılmaktadır. Tabi ki "sosis"te bu şekilde hala aranılır olmaktadır. Buna benzer durumlar ve teknik bir çeviri de bir kelimenin özelliğini, zamanını, bir uygulamanın ruhunu ve de felsefesini de birlikte almak yerine böyle söz konusu olan bu örnekler bilim gibi bir ortam ve dünya için ayrı bir önemdedir. Bilimin bir parçası olan ortaklık ve uyum ile birlikte uygulamalı dahil evrensel bir bilimde, uygulama da bu şekilde belirlenmektedir. Bir öngörüyü de ortadan kaldıran "cehalet" gibi bir özellik dahil bilgi eksikliğinin, uydurmanında ötesinde bir durum da böylece ortaya çıkabilmektedir. Bir bilimin var olması için "neden" sorusu ise temel bir araçtır. Evrensel bir hukuksal bir metin ve belge de söz konusu olan gerçek ve uygunluğun yanı sıra kalite dahil özenin ve uygunluğun ötesinde belirleyici bir durum bu açıdan görüldüğü gibi gayet açıktır. Bu aynı zamanda "neden" sorusu yerine bir bilim ortamından ve ortak dilden öğretiye dönüşümün bir tercih olması önemli bir değerlendirme noktası da olabilmektedir.

34.Bu açılardan bakıldığında örneğin Birleşik Krallıkta 1974 den sonra söz konusu olan "Youth Court" un "Gençlik Mahkemesi" yerine "Çocuk Mahkemesi " şeklinde Türkçe ye çevrilmesi veya bir asırdan beri Almanya da söz konusu olan "Jugendgericht"ın "Gençlik Mahkemesi" yerine "Çocuk Mahkemesi" şeklinde ısrarlı bir şekilde Türkçeleştirmesi "hot dog" gibi benzer bir çeviri gibi de değildir. Evrensel bir bilimde söz konusu olan bir uygunluk ve uygulamanın Türkçe ye bilinçli bir şekilde yanlış ve eksik bir benzerleştirmesi öne çıkmaktadır. Ek bir bilgi ve açıklama yapılmadan bu yönde benzerleştirme bir mazereti de içermemektedir. Çocuklara yönelik kavram ve uygulama açısından çeviriler ile söz konusu olan bu çaba ve ortaya çıkan sonuç artık başka bir düzey ve değerlendirme noktasıdır. Uygulamanın ve gerçeğin dışında farklılaştırma,yönlendirme,gizleme bu uygulamaların hem bilim hem teknik açıdan anlanmasının engellenmesine de doğal olarak yöneliktir. Ayrıca ve özellikle bilindiği gibi İngilizce de "child","juvenile" ve "youth" olarak çocuktan gençliğe giden bir süreç ve adlandırmada söz konusudur. Bu bağlamda 20 Kasım.1989 tarihinde ise Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 40/24 sayılı "**Convention on the Rights of the Child**" kabul edilmiştir. Tüm dünyadaki çocukların sahip olduğu hakları nı korumak amacıyla öne çıkaran bu sözleşme İngilizce resmi dilinin yanı sıra görüleceği gibi Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolcada resmi dildir. (1/Par. 34) Arapçada ayrıca yer almaktadır. Diğer dilleri yazıp anlamak daha zor olduğu için de bu İngilizce metnin Fransızcası "**Convention relative aux droits de l'enfant**" olup İspalyolcası "**Convención de los Derechos del Niño**"dur. Dolayısı ile bu sözleşme Türkçeye "Çocuk Haklarına Dair Sözleşme" ile çevrilirken İngilizce "child" ; Fransızcaya "**enfant**"; İspalyolca ise "" **Niño** dur. Bu sözleşmenin İngilizce metinde yer verilen önsözün sondan 4 üncü paragrafında ise uyulması gereken düzenlemeler arasında 29 Kasım 1985 tarihli "40/33. *United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice* ("**The Beijing Rules**")"dur. Özellikle bir adalet hizmetinin tamamlayıcı unsurunu ve uygunluğunu yansıtan bu zorunlu kurallara (rule) yönelik bu metnin Fransızcası ise "**Ensemble de règles minima des Nations Unies concernant l'administration de la justice pour mineurs (Règles de Beijing)**" şeklindedir. İspanyolcası ise "**40/33 Reglas Mínimas de las Naciones Unidas para la Administración de la Justicia de Menores(Reglas de Beijing)**" şeklindedir. Ayrıca bu sözleşme "**KONVENTION über die Rechte des Kinder** " şeklinde Almancaya da çevrilmiş olup "**Rahmenbestimmungen der Vereinten Nationen für die Jugendgerichtsbarkeit** ("**Beijing-Regeln**")" şeklinde de çevrilmiştir. Bu sözleşmenin TBMM de kabul edilmesi ile 29.1.1995 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmış bu "**Çocuk Haklarına Dair Sözleşme**" de ise bu düzenlemeler arasında "**Çocuk Mahkemelerinin Yönetimi Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Beijin Kuralları)**" şeklinde bu İngilizce metin Türkçeye çevrilmiştir. Kanunlaşmış bu metine rağmen ayrıca "Çocuk Adalet Sistemin Uygulanması Hakkında BM

Asgari Standartlar Kuralları" şeklinde böyle çevirilerde yansımaktadır. Ayrıca 2005 yılına kadar geçerli olan 2253 sayılı eski Çocuk Mahkemeleri ile ilgili kanunun 41inci maddesi ile de 15 yaşını bitirmemiş kişilerin "küçük" şeklinde ele alınması da bazı çevriler ve uygulamak içindir. Özellikle böyle bir çeviri ile sözleşme kapsamında söz konusu olan gençlerin de öncelikle korunması ve bir yetişkin gibi değerlendirilmesini engellemek öne çıkmaktadır. Dolayısı ile adil bir yargılama söz konusudur. On sekiz yaşına kadar kişinin "çocuk" olarak tanımlandığı böyle bir sözleşmede görüleceği gibi İngilizce "child" dışında "juvenile" kelimesinin diğer resmi diller dışında Almanca da dahil başka bir adlandırma açıkça söz konusudur. Fakat sözleşmede de yer verilen "juvenile justice" kelimesi görüleceği gibi sadece "çocuk mahkemeleri" şeklinde Türkçeye çevrilmiştir. Resmi bir çeviri konusunda yetkili olan Dışişleri Bakanlığınca yapılan bu çeviri daha sonra ise "çocuk adalet" şeklinde de dönüşmüştür. Ama, böyle bir metin için kanun ile veya hukuksal açıdan böyle bir düzeltme ise hala belli değildir. Demek ki aynı zamanda uygulamaya yönelik bir uygunluk yerine ayrı bir keyfilikte rahatlıkla oluşabilmektedir. Böylece 15 yaşını bitirmiş ile 18 yaşına kadar olanlar gençlerin korunmasının kapsam dışında kalması da aynı zamanda açıkça hedeflemiştir. Başta resmi dil olan Fransızcadaki "mineurs"; İspanyolcada "menores" ile birlikte Almancada "jugend" gibi "çocuk" dışında bu benzer kelimelerde gayet açıktır.(Bu durum Rusya içinde geçerli olup çocuk ve genç ayrı bir şekilde ele alınmaktadır)Bir uygunlukta bilim dahil aranmayı gerektirmektedir. İngilizcede on sekiz yaşına kadar olan bu "çocuk" lar ile ilgili üç farklı bir adlandırmada ise ayrıca söz konusudur. "Çocuk" dışında ise başta Almanca dahil olmak üzere çocuk ve genç arasında ise sadece iki farklı bir adlandırmada ek olarak öne çıkmaktadır.18 yaş kapsamında ele alınan "genç" gibi bir adlandırma ve kavramın ise bu Türkçe metinde özellikle kaçınılmış olması ve ele alınmadığı bir çeviri yanlışlığı da öne çıkmaktadır. Aslında bu yanlış bir çeviri olmayıp gerçeğe aykırı bir çeviri özelliktedir. Özellikle de çocuklar ve gençler ile ilgili oldukça önemlidir. Bir toplumun geleceği olan çocuk ve gençlerin geleceklere yönelik kamusal bir görevin yerine getirilmesini engellemek ve gerçeğe aykırı bir çevirinin olağanlaştırılması içinde ayrı bir örnektir. Bu aynı zamanda bilim ve teknik açıdan da önemli bir düzey noktasıdır. Çocuk ve gençler için ise ayrı bir tehdit ve tehlike boyutunu da yansıtmaktadır. Özellikle sosyal hizmet açısından zorunlu bir kural olan bir araştırmacının/raporlamanın sosyal hizmet ile korunması'nın engellenmesi; çocuk ve gençlerin bir yetişkin gibi yargılanması da bir önceliktir. 2005 yılında düzenlenmiş olan "Çocuk Koruma Kanunu" bu kurallara rağmen mümkün kılınmıştır.. Bu yönde oluşturulan çeviri ve kavram kargaşalığı ile hala ortada dil açısından oluşan bu farklılığın ele alınmaması aynı zamanda bilim bağlamında bir uzaklaşmaya da önemli bir nedendir. Hukuk dahil teknik açıdan da ise hala o noktaya gelinmediği gibi bu yöndeki ısrar ve inadı anlayabilmekte mümkün değildir. Mahcubiyet ise hala yoktur. Bu gerçeğe aykırı çeviri bu açıdan ayrıca önemli bir örnektir. Türkiye'de söz konusu olan çocuk ağır mahkemeleri gibi bu uygulamaların "çocuk adalet" şeklindeki yansıtılması da bu neden dolayı önemli bir sorun kaynağıdır. Özellikle kaynak kanun bağlamında çocuk ve "gençlik" kavramının bir asırdan beri söz konusu olmasına rağmen Türkiye açısından da bir uygunluk hala yoktur. Türkiye ve çocuklar açısından oluşan bu durum mahcubiyetin aranmasını daha da arttırmaktadır. "Çocuk adalet" başlığı altında oluşan bu utancı meşrulaştırılan alanlarda birisi ve önceliği ise akademik/bilim alanıdır. Örneğin uygulamayı da bu alanda el alan tez dahil yapılan çalışmalarda bu kapsamdadır. Bu çalışmanın İngilizce özetlenmesi ise bir bilim özellik ve uygunluk içindir. Özellikle "juvenile" kelimesini bir "child" gibi benzer olarak "çocuk" şeklinde çevirirken önemli bir gerçeğe aykırılık öne çıkabilmektedir. Aynı zamanda Türkçe metinde yer alan "çocuk" kelimesinin ise "child" veya "kinder" yerine "juvenile" veya "jugend" şeklinde çevrilmiş olunması ise bilim ve teknik açıdan ayrı bir yanıltıcı özellikte kazandırmaktadır. Bilim ve teknik açıdan da ayrı önemli bir sorun kaynağı bilim adına öne çıkmakta ve başta sosyal hizmet dahil hukuk ile ilgili bu önemli sorunun örtülenmesi,meşrulaştırılması bilim açısından ayrı bir önemli bir sorun kaynağıdır. Özellikle akademik açıdan da böyle bir ortaklık öne çıkmaktadır. Evrensel bir bilimde söz konusu olan böyle bir ortaklık, uygunluk ve uygulamanın Türkçe ye bilinçli bir şekilde yanlış ve eksik benzerleştirmesi böyle bir manipüle/yönlendirme ile de böylece öne çıkabilmektedir. Ek bir

bilgi ve açıklama yapılmadan bu yönde benzerleştirme bu yönde bir mazereti de içermemektedir. Çocuklara yönelik kavram ve uygulama açısından çeviriler ile söz konusu olan bu çaba ve ortaya çıkan sonuç diğer bilgileri de boşaltabilmektedir..

35. Çocuk Hakları Sözleşmesi ve bu yönde söz konusu olan bir adalet hizmeti ile ilgili bu örnekler arasından birisi de Almanya'da 1923 den beri söz konusu olan "Jugendgerichtshilfe""Gençlik Adalet Yardımı" gibi resmi bir vesayet kurumu ile ilgilidir. Pekin Kuralında önemli bir yansımasıdır. Böyle bir yapının bir parçası olan Gençlik Dairesi ve idari bir yetkinlik ve meslek açısından aranılan özelliklerin görmezden gelinmesi uygulamalar ve örneklerden de somut birisidir."Genç" gibi bir kavram konusunda ki bu görmezden gelmeler aynı zamanda adalet hizmeti ile sosyal hizmetler ile ilgili olan ilişki ve zorunluluğu da engellemeye yöneliktir. Bir hak olan sosyal hizmetlerin adalet hizmeti açısından tamamlayıcı özelliği görmezden gelinmektedir."Yardım" kelimesinin bir birlikteliği bile çevirilerde ürkütücü olabilmektedir. Sosyal koruma bağlamında idarenin vesayetine alındığı bir adalet hizmeti de bir asırdan beri mümkün kılınmaktadır. Bu çeviri yanlışlıkları basit bir çevri yanlışlığı da olmayıp belli bir amaca yönelik olması şüpheleri daha da arttırmaktadır. Ayrıca bilindiği gibi Türkiye Cumhuriyeti ve Atatürk devriminin bir parçası olan Türk Medeni Kanununun 1926 da uyarlandığı 1907 tarihli İsviçre Yurttaş Kanunu/ZGB ile sosyal hizmetler ile öngörülen kurumsal yapıların o tarihten beri söz konusu olması veda ceza hukuk bağlamında öngörülen zorunlu ilişkilere yönelik bilgi eksikliği de diğer önemli örnektir. Sosyal hizmetlerinde bir başlangıç noktası olan bu kaynak kanun özelliği dahil bu yöndeki engellemeler,gizlemeler veya cehalet hukuksal açıdan da bir anlama ve karşılaştırmayı da somut bir şekilde engellemek içindir.. Kısaca İngiltere veya Almanya'daki çamaşır makinelerini kısaca buzdolabı şeklinde Türkçeleştirmek gibidir. Kullanma bilgisini de içerecek şekilde buna alışkanlığa dönüştürmek ve benimsetmek ise nedense ve hala istenmektedir. Veya iki ülke arasındaki sistem bağlamında arabaların direksiyonları,yolları ,yönleri ve ölçüleri gibi oluşan farklılığı görmezden gelmenin de ötesidir. Bir Alman'ın İngiltere de Almanya'daki gibi arabasını aynı yönde sürüp ısrar etmesi gibidir veya neden ters gittikleri gibi sorgulamak istemesi diğer bir ironik örnek olabilmektedir. Amanlar veya bu yöndeki sorgulamalar en azından "özür" gibi bir kelimenin hala öğrenilmemesine de neden olabilmektedir.

BİR BAKIŞ...

36. Bu bilgiler bağlamında görüleceği gibi çocuk ve genç ve de yetişkinler arasında ki bu önemli bir farkın, özelliğin ve uygulamaların evrensel boyuta ulaşılmasına engel olmak için söz konusu olan bu örnek ve akademik dahil ayrıca yoğun bir katkı bu arada öne çıkmaktadır. Bir asırdan beri söz konusu olan sistemler ve uygulamalar ve de farklılıkların da görmezden gelinmesine ayrıca katkı verilmektedir. Özellikle SOSYAL ADALET VE SOSYAL EŞİTÇİLİK için söz konusu olan sosyal hizmetler ile ilgili koruma ve iyileştirme boyutu ve kamusal müdahale yetkisini de içeren kurumsal yapılar açısından ortaya çıkan sistem ve model farklılıkların görmezden gelinmesi bilimin düzeyini ve kalitesini de aşağıya itebilmektedir.. Kolektif dahil bir ortaklık ve yardımlar ile de söz konusu olan hukuk açıdan güvencenin ortadan kalkması ve çocuklar dahil kişilerin geleceklerinin karartılması bir tercihte olabilmektedir."İyilik" yerine "refah" gibi karşılığı olmayan talep ve tercih ile de böyle bir "anomi " halini normalleştirme sonucu korunma boyutu sadece sözde kalmaktadır. Böyle bir "anomi" hali aynı zamanda bir yalnızlık halidir. Dünyanın merkezini kendini zannetmek içinde bir araçtır. Özellikle Avrupa ülkeleri arasında yer alan 47 ülke arasında sosyal hizmetlerden yararlanma hakkı yerine sosyal refah hizmetlerinden yararlanma şeklinde sadece Türkçeye çevrilmiş olması bir uzaklaşmanın somut bir örneğidir. İnsan Hakları,

Avrupa İnsan Hakları ve bunun bir parçası olan ASS gibi sözleşmelerinin yanı sıra Çocuk Hakları Sözleşmesine yönelik talep ve söylemlerin içleri de bu arada rahatlıkla boşaltılmaktadır. Afganistan da bile bu yönde oluşan somut örnek ve görmezden gelme aynı zamanda diğer bir değerlendirme noktası olmaktadır. Bu nokta aynı zamanda UNİCEF gibi uluslararası kurumsal yapılar içinde geçerlidir.(10) Mahcubiyet gibi bir durumda hala yansıyamamaktadır. Aksine bu benzer durumlar; özellikle evrensel bir bilimden ve uygulama açısından bakıldığında ise somut bir şekilde bir uzaklaşmaya /kopmaya doğal olarak neden olmaktadır. İnsanlık dahil artık kısaca bir "şey"dir. Bilim ve hukuk ve uygulama açısından aybın, etiğin/ahlakın dışında kısaca bir körleştirme/perdelemede böylece ön plana çıkabilmektedir.

37. Hukuk açıdan güvence açısından ortaya da çıkan bu "anomi" durum, eğitim dahil bilim açısından da bir kaliteyi,özellik ve niteliği de ek olarak belirlemektedir. Bu "anomi" durum aynı zamanda kaynak kanun olan İsviçre'deki uygulamalar içinde ayrıca geçerlidir. Evrensel bir bilimdeki ölçek ve uygunluğun dışında böylece kalabilmek istenmektedir. Ortak bir dil aranmamaktadır. Türkiye'nin kendine ait koşulları denilerek evrensel açıdan asgari olan unsurların arasında yer alan sözleşmeler dahil bu unsurların görmezden gelinmesi çocuklar dahil sosyal hizmetler boyutunun da rahatlıkla aşağılanmasına da aslında yöneliktir. Sosyal bir görev için söz konusu olan "iyiliklik (olma) hali"veya sadece "iyilik" hali yerine "refah" tan bahsedilmiş olması siyasi açıdan somut olmayan bir hedef içinde önemli yarar sağlayabilmektedir. Sözleşmeler dahil ön plana çıkan ortak bir"değer" ve özellik yok olurken bunun keyfilikler ile doldurulması için de bilim adına aracılık yapılabilir. Bu da bilim yerine esnaflaşma boyutunu kazandırabilmektedir. Diğer taraftan gerçek ve "normal" hali içinde perdeleme/engelleme/gizleme bilimin önünü de geçebilmektedir. Sosyoekonomik bir yaklaşımın ve sistemin öne çıkarılmak istendiği böyle bir tercih için katkılar da belirleyici bir unsur olabilmektedir. Algı dahil kırk defa bir yalanın gerçek olması bilim dışında ayrı "anomi" gibi bir durumdur. Kavram kargaşalığı dahil bu yöndeki katkı ve ortaklığın ise bilim ve teknik açıdan mümkün kılınması bu açıdan önemli ise diğer bir gerçektir. Günceldir. Hukuk açısından bir güvencenin ortadan kalkması da ayrı bir soruna dönüşmektedir. Sonuç ve bulunulan nokta açısından ASS da yapılan çeviri ile söz konusu olan "sosyal refah hizmetleri" yerine sosyal adalet ve sosyal eşitçilik bağlamında temel bir hak olan SOSYAL HİZMETLER "bilim-?- " için önemli bir kaynaktaki olabilmektedir. Yaşanılan sorunun önlenmesi, giderilmesi için çözüm ise hukuk ile birlikte bir odak olmalıdır..

SONUÇ

38. Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğr. Üyesi değerli Prof. Dr. Tekin Akıllıoğlu tarafından yayımlanmış olan "Gözden Geçirilmiş AVRUPA SOSYAL ŞARTI ve TÜRKİYE" kitabında yer alan 14.madde ile ilgili tespit ve bu çeviri yanlışlığı aslında Türkiye de sosyal hizmetlerin vede başta sosyal devlet ilkeleri ve sosyal adalet /sosyal eşitçilik içinde önemli bir dönüm noktasıdır. Hukuksal bir belgede olan bu sözleşmenin orijinal iki resmi dilinin karşılaştırılması ile sosyal hizmetler ile ilgili ortaya çıkan bu durum ve cesaret içinde ayrıca teşekkür borçluyuz. Çünkü bu bilgi, düzey ve yetkinliğin günümüzde azalmış olması bu tespiti daha da değerli kılmaktadır. Böyle bir önemli tespit ve yanlışlığın 2015 beri engellenmesi ise sosyal hizmet dünyası açıdan da önemli bir kayıptır. Acı ve üzüntü vericidir. Savunuculuk ve temsilcilik bağlamında mesleğimiz açısından ise ayrı bir ayıptır. **Hak sahiplerine yönelik bir hakkın kötüye kullanımı ve bir etkisizleştirme de böylece söz konusu** olup en azından bir özür borcumuz insanlık açısından da vardır. Ancak bilim dünyası dahil bu noktaya hala gelmiş olmamız ise maalesef bir gerçektir. Özellikle 26 Şubat 1965 yürürlüğe giren ve ancak 16 Haziran 1989 da TBMM de kabul edilen Avrupa

Sosyal Şartı ile ilgili bu çeviri(?) yanlışlığının 27.Haziran 2007 de aynen devam etmesi aslında bir şüpheyi ve sorgulamayı da özellikle gerektirmektedir. Görmezden gelmelerin hala devam etmesi bu sorgulamayı ve önlemeyi daha da önemli kılmaktadır. Bu durum aynı zamanda çözüme yönelik yöntemi de belirleyecek olup kap kara bu lekenin ortadan kalmasına yardımcı olunacaktır.

39.Sözleşme ile ortada hukuksal açıdan bir metin vardır. İçerik tartışılır ama hukuksal bir belgedir. Evrensellik açısından da ortak bir dilde temel dayanaktır. Bir nüfus kimliği gibidir. Bu orjinal metin içinde bir ortaklık, uygunluk ve gerçeklikte aranır. İçerik ve yorum ancak ondan sonra başlar."Ama" ve mazeret olmaz. Bir noter gibi onay yeri de olan TBMM ile de kandırılamaz. Böyle olunca bu 14üncü madde, halen "Alfred" gibi bir adın Türkçeye "Mehmet" şeklinde veya "Fatma" nın "Maria" şeklinde çevrilmesine benzerdir. Ancak yapılan tespit ile artık bu madde "yok" sayılmaya da nedendir. Evrensel bir ortak değer olan bu hak ile ilgili taahhüt ve hukuksal güvencede ortadan kalkmaktadır. Sosyal hizmetlerde etkisizleştirilmiştir. Bu etkisizleştirme aynı zamanda sosyal hizmetler ile hayırseverlik arasında noktayı da belirlemekte olup adalet hizmeti ile sosyal hizmetler arasındaki ilişkileri de belirlemektedir. Halbuki, söz konusu olan önemli bir hakka yönelik bu yanlışlığın ve saldırının,tehlikenin mutlaka devam etmemesi ve engellenmesi gerekmektedir. Hukukun güvencesine tekrar ulaşılmalıdır. Bilim ve hukuk ve uygulama açısından ortaya çıkan bu aybın, etiğin/ahlakın dışına taşınması vede hak sahiplerine yönelik söz konusu olan körleştirme/perdelemenin/gizlemenin de artık ortadan kaldırılması hem insani hemde meslek açıdan bir zorunludur. Çünkü kadın cinayetleri ve çocuklar ile ilgili durum gayet açıktır. Evrensel bir ortak değer ve hak olan sosyal hizmetler gibi toplumun herkesi ilgilendiren bir hakkın kötüye kullanımı veya ihlal "sehven" diye de geçirilemez. Seyredilemez. Fakat, akademik eğitim ve uygulama için sosyal hizmetler açısından söz konusu olan bu "var" olmanın önemi ve meşrulaştırmaların hala fark edilmek istenilmemesi de diğer bir önemli sorundur. Acı bir gerçek ve üzüntü vericidir..

40. Bilindiği gibi teolojide bir bilgiyi bilmemek kişileri vicdani açıdan sorumsuz kılmamaktadır.Ergin olmamış çocuk ve akıl sağlığı dışında kişiler içinde en azından bir tövbe gerekmektedir. Bu durum dünyevi hukuk açısından rıza hali ve/veya ceza sorumluluğu ile de ilgilidir. Ben bilmiyordum artık denilmemesi içindir. Dolayısı ile değerli Prof. Tekin Akıllıoğlu'nun 2015 te yapmış olduğu tespit ve bilgi artık herkesi sorumsuz kıl(a)maz. Başta sosyal hizmetler ve hukuk dünyası hiç bir şekilde bilmiyorum da diyemez."Ama" ve mazeretler ise kısaca ve artık "boş" laftır. Aslında bu çeviri yanlışlığı Almanca karşılık açısından 2008 den beri sosyal hizmet dünyası içinde bilinen bir gerçektir. Bazen öne çıkabilen kibirlilik ve öngörmeyi de ortadan kaldıran bir cehalet birlikteliği ile birlikte bir hakkın kötüye kullanımı ve etkisizleştirilmesi gibi gibi bir hakkın engellenmesinin hala öne çıkarılması ayrı bir ayıp olmaya neden olabilmektedir. .Böyle bir sorumluluk ve görevin yükletildiği sosyal adalet/eşitlik ile ilgili böyle bir engellenmenin,gizlemenin,perdelemenin bilim ile mümkün kılınması ise ahlakın/etiğinde ötesinde bir duruma da ayrıca neden olmaktadır. Sosyal hizmet konusunda eğitim almış kişiler bağlamında "ahlak" gibi kişisel bir boyut ile birlikte bilimi ve evrensel değerleri de içeren bir uygunluğun ayrı bir önemdedir. Tüm topluma yönelik bu kap kara leke bu neden dolayı vicdanlar içinde geçerlidir. İster hukuksal açıdan ne olursa olsun bu lekeyi mutlaka temizlemek ise insani bir görev ve sorumluluktur. Bu bağlamda sosyal hizmetler ile bu önem ve boyut kavramsal ve bilime yansımaları da ayrıca ele almayı gerektirmektedir. Bu çalışma bir tartışma ve değerlendirme noktası da olduğu gibi aynı zamanda mahcubiyet dahil açık bir çağrı ve davettir. İkinci çalışma ise bu yönde devam edecektir.

Son Söz

Bir bilim insanı her şeyden önce dürüst olmalıdır. 4.10.2017

SHU Nihat Tarımeri (Zürih Gençlik Savcılığı (eski)Sosyal Hizmet Uzmanı)

EKLER .

1. <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/Icerik/Makale/2336/avrupa'-da-sosyal-hizmetler-ve-modellere-bir-bakis>

<http://sosyalhizmetuzmanlari.com/Icerik/Makale/2337/almanya'da-sosyal-sistem-vede-%22kamusal-ve-otonom-sosyal-hizmetler-ile-turkiye'deki-sosyal-hizmetler->

2. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/04/20070409-1.htm>

http://www.anayasa.gov.tr/files/insan_haklari_mahkemesi/kitaplar/sosyalsart.pdf

<http://sosyalhizmetuzmanlari.com/Icerik/Makale/2330/lutuf-ve-minnet-yerine-avrupa-sosyal-sarti'ni-hic-duydunuz-mu-?>

3. <http://www.imajyayinevi.com/Web/Icerik.aspx?IcerikID=1234>

4 <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/Icerik/Makale/2248> ;sf, 98-1015.<http://sosyalhizmetuzmanlari.com/Icerik/Makale/2248> .Paragraf 105 --120

6.<https://www.sozialcharta.eu/europaeische-sozialcharta-revidiert-9162/>

<http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/163>

<http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007cf93>

<http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007cf94>

http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/163?_coeconventions_WAR_coeconventionsportlet_languageId=it_IT

(14 Ogni persona ha diritto di beneficiare di servizi sociali qualificati.)

<http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007cf92>

<http://www.whatconvention.org/es/convention/175>

(Artículo : 14 : Derecho a los beneficios de los servicios sociales)

7. "Almancaşı da şöyledir. "13.Jedermann hat das Recht auf Fürsorge, wenn er keine ausreichenden Mittel hat. 14.Jedermann hat das Recht, soziale Dienste in Anspruch zu nehmen. Özellikle antlaşmanın Türkçe çevirisinde de görüleceği gibi 13. madde de "Yeterli kaynaklardan yoksun herkes, sosyal ve sağlık yardımı hakkına sahiptir" denmektedir. Bu

maddede bahsedilen “sosyal yardımdır.” Sağlık yardımında ayrı bir yardım olarak gösterilmiştir. Özellikle Almancasında bu hal “Fürsorge/sosyal yardım” olarak gayet açık bir şekilde vurgulanmaktadır. 14.madde de. “Herkes sosyal refah hizmetlerinden yararlanma hakkına sahiptir.” de ise “sosyal refah hizmetlerinden” denilerek Almanca’daki koruyucu ve kollayıcılık uygulamalarını içeren bir “SOSYAL HİZMET” uygulanmasından bahsedilmektedir. maddenin açıklandığı diğer bölümde de sosyal yardım ve desteği içeren “Wohlfahrt/Sosyal yardım ve destek” kelimesi ile de bu hizmetin niteliği vurgulanmıştır. Dolayısıyla “Sosyal Refah Hizmeti” gibi farklı anlamlarda çıkarılabilecek bu hizmet “Sosyal Hizmetler” olup bundan herkesin yararlanma HAKKI sağlanmıştır.”

8) John Oyo ; "WORD ORIGINS-The Hidden Histories of English Wold. from A to Z" / A&C Black Publishers Ltd/ 2005; "Work" (sf 550) : "From this base was formed the noun wergon,which passed into prehistortorik Germanic as werkam and evolved from there into German und Dutch,Swedish werk and English work."

"The New Webster's Ensyclopedic Dictionary of The English Language"/ "Random Hause Volue Publishing Inc; "work " : 1 . "exertion or effort direected to produce or accomplish something;labor ;oil 2.something on which exertion or labor is expended; a task or undertaking" 3.sırada "productive or oparative activity,esp,employment to earn one's living,to look for work.

<http://www.dictionaty.com/browse/work?s=t> work,social work,walfare well -being;social sevice.

9. <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>

https://conf-dts1.unog.ch/1%20SPA/Tradutek/Tratados%20DH/00%20_Tr_DH_48_Beijing_Rules.htm

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/44/25

https://conf-dts1.unog.ch/1%20SPA/Tradutek/Tratados%20DH/00%20_Tr_DH_48_Beijing_Rules.htm

<https://www.bmfsfj.de/blob/93140/8c9831a3ff3ebf49a0d0fb42a8efd001/uebereinkommen-ueber-die-rechte-des-kindes-data.pdf>

<http://www.un.org/depts/german/gv-early/ar4033.pdf>

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22184.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22184.pdf>

1

0

.

h

t

t

p

:

/

/

p

s

i